

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інвестування

Освітня програма Економіка

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інвестування
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Русин Р.С.
Контактний телефон викладача	+38(068)5435656
Е-mail викладача	roman.rusyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Інвестування» призначена для підготовки бакалаврів зі спеціальності «Економіка» та є синтетичним, його вивчення базується на концепціях і поняттях теорії інвестування. Поглиблення вивчення даного курсу дасть можливість студентам більш повно сформулювати свої професійні інтереси та визначити своє потенційне місце у структурі народного господарства та бізнесу.</p> <p>В курсі вивчаються основні поняття з теорії інвестування, які здійснюються з використанням специфічних методів і інструментів, що забезпечують розв'язання задач відповідних задач. Зокрема, теоретичні засади інвестиційної діяльності; логічна послідовність базових понять інвестування; теоретичної та методологічної бази, необхідної для подальшого оволодіння практикою реального, фінансового та інноваційного інвестування; оцінювання інвестиційних рішень в умовах ринку; оцінювання доцільності реалізації інвестиційних проєктів в умовах невизначеності; методи фінансування інвестиційної діяльності та напрямки регулювання інвестиційної діяльності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготовка фахівців, що володіють системою знань і розуміння теорії та практики прийняття рішень у сфері обґрунтування інвестиційної стратегії, виборі напрямів та форм інвестування та вивчення найсуттєвіших характеристик процесу інвестування у національній економічній системі. Предметом дисципліни є система економічних, організаційних та правових відношень у процесі інвестування, яка базується на діючих законодавчих та нормативних актах, що регулюють управління різними об'єктами інвестицій та здійснення з ними цивільно-правових угод з метою отримання бажаного комерційного або соціального результату.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Результати навчання:</p> <p>5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>Компетентності:</p> <p>ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p>	

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
 СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.
 СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні	14
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
4	051 Економіка	II	Цикл професійної підготовки Обов'язкові дисципліни

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Теоретичні основи інвестування. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності Сучасні концепції та підходи до трактування економічної сутності інвестицій. Процеси вкладення капіталу та отримання прибутку, їх сутність та зміст. Роль інвестицій у розширеному відтворенні. Показник чистих інвестицій та його вплив на стан економічного розвитку країни. Фактори впливу на обсяги та динаміку інвестицій. Мультиплікатор інвестиційних витрат: його сутність та особливості застосування. Класифікація інвестицій. Економічний зміст, мета та завдання інвестиційної діяльності. Види та форми інвестиційної діяльності. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. Класифікація суб'єктів інвестиційної діяльності за участю в інвестиційному процесі. Права та обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності. Специфічні обов'язки інвесторів як суб'єктів інвестиційної діяльності. Забезпечення прав інвесторів та їх захист. Законодавчі акти,</p>	Лекція, практичне заняття	[3,5,6,7,8]	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1 бал</p> <p>3 бали</p>	До наступного заняття за розкладом

<p>що визначають правові засади інвестування. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності. Державне регулювання інвестиційної діяльності, його необхідність та напрямки. Принципи державного управління інвестиційною діяльністю. Форми та інструменти державного регулювання інвестування. Функції та методи державного управління інвестиційною діяльністю.</p>					
<p>Тема 2. Фінансові інвестиції. Ринок цінних паперів та його сутність. Структура ринку фінансових ресурсів. Національний та міжнародний ринок цінних паперів. Класифікація учасників ринку цінних паперів. Інфраструктурні учасники ринку цінних паперів. Фінансові посередники: необхідність та особливості їх діяльності. Принципи функціонування цивілізованого ринку цінних паперів. Тенденції розвитку сучасного ринку цінних паперів. Фінансові інструменти ринку цінних паперів. Класифікація та економічний зміст цінних паперів. Похідні цінних паперів. Оцінювання економічної ефективності акцій та облігацій. Стратегія портфельного інвестування. Інвестиційний портфель. Класифікація інвестиційних портфельів цінних паперів. Принципи побудови класичного інвестиційного портфеля. Особливості утворення інвестиційних портфельів. Диверсифікація цінних паперів.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[3,5,6,7,8]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1 бал</p> <p>3 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 3. Інвестиції в засоби виробництва. Реальні інвестиції та їх</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1,2,3,5,6,7]</p>	<p>Опрацювати лекційний</p>	<p>2 бали</p>	<p>До наступного заняття за</p>

<p>структура. Види та форми реальних інвестицій. Особливості інвестування реального сектору економіки. Технологічна та відтворювальна структура капітальних вкладень. Інвестиції в основний капітал. Класифікація основних виробничих фондів інвестиційної сфери. Методи нарахування амортизації. Інвестування оборотного капіталу. Етапи інвестування оборотного капіталу. Структура оборотних коштів інвестиційної сфери. Сутність інновацій, класифікація та види зародження інновацій. Інноваційний прогрес та його форми. Основні напрямки державної інноваційної політики. Прямі та непрямі методи регулювання інноваційної діяльності. Венчурне підприємництво. Інтелектуальні інвестиції та форми здійснення. Фінансування інтелектуальних інвестицій.</p>			<p>матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>3 бали</p>	<p>розкладом</p>
<p>Тема 4. Інноваційна форма інвестицій. Сутність та класифікація інновацій. Базисні інновації, що реалізують великі винаходи. Поліпшуючі інновації, що звичайно реалізують дрібні і середні винаходи. Псевдоінновації (модернізація), спрямовані на часткове поліпшення застарілих поколінь техніки і технологій. Об'єктивно-утилітарний підхід до визначення терміна «інновація». Специфіка інновації як товару. Інноваційний процес. Інноваційні цикли. Інноваційна діяльність. Об'єкти інноваційної діяльності. Суб'єкти інноваційної діяльності. Інноватори. Класифікація інновацій. Форми організації нововведень. Принципи фінансування інновацій.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[3,5,6,7,8]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>3 бали</p> <p>3 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

Джерела фінансування інноваційної діяльності.					
<p>Тема 5. Залучення іноземного капіталу. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути. Типи іноземних інвестицій та їх роль для країни-реципієнта. Переваги та недоліки іноземного інвестування. Мотивація створення прямих іноземних інвестицій у зарубіжних країнах. Класифікація прямих іноземних інвестицій. Законодавче регулювання іноземних інвестицій. Особливості залучення іноземних інвестицій в економіку України. Головні критерії інвестиційної привабливості країни (галузі, регіону, підприємства). Оцінювання інвестиційного клімату держави. Інвестиційна діяльність у вільних економічних та офшорних зонах. Типи вільних економічних зон. Етапи розвитку вільних економічних зон. Особливості утворення офшорних зон (юрисдикцій). Типи офшорних компаній. Оцінювання діяльності підприємств у вільних економічних зонах України.</p>	Лекція, практичне заняття	[3,5,6,8,12]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття Пройти тестування до теми	3 бали 3 бали	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 6. Обґрунтування доцільності інвестицій. Загальна характеристика методів оцінювання ефективності реальних інвестицій. Концепція вартості грошей у часі. Економічна сутність дисконтування. Особливості визначення ставки дисконтування. Майбутня й теперішня вартість грошей і особливості їх визначення за простими та складними відсотками. Економічний зміст чистої теперішньої вартості. Інвестиційні ризики та їх класифікація. Фактори, що обумовлюють інвестиційні ризики. Методи вимірювання інвестиційних ризиків.</p>	Лекція, практичне заняття	[1,3,5,6,7,9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття Пройти тестування до теми	3 бали 3 бали	До наступного заняття за розкладом

<p>Система інвестиційного ризику та його похідних. Визначення премії за ризик. Система заходів протидії ризикам. Методи оцінювання інвестиційних рішень. Метод рентабельності інвестицій та особливості його застосування. Методика визначення внутрішньої норми рентабельності інвестицій, індексу прибутковості, періоду окупності та дисконтованого періоду окупності.</p>					
<p>Тема 7. Інвестиційні проекти. Завдання інвестиційного проектування. Типи інвестиційних проектів. Життєвий цикл інвестиційного проекту. Зміст та сутність фаз життєвого циклу інвестиційного проекту. Складання проектно-кошторисної документації. Етапи розроблення проектно-кошторисної документації. Етапи матеріально-технічного забезпечення інвестиційних проектів. Моніторинг реалізації інвестиційного проекту. Типи і структура контрактів. Основні принципи побудови системи моніторингу реалізації інвестиційних програм. Договірні відносини в процесі реалізації інвестиційних проектів та їх особливості.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1,2,4,10, 11,13]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>3 бали</p> <p>3 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 8. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу. Визначення вартості і структури капіталу. Середньозважена та маржинальна вартість капіталу та її вплив на інвестиційний процес. Визначення потреби в інвестиційних ресурсах. Джерела формування інвестиційних ресурсів. Переваги і недоліки використання окремих джерел фінансування інвестицій. Методи фінансування</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1,2,4,7, 11,13]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>3 бали</p> <p>3 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

інвестиційних проектів та особливості їх застосування. Проектне фінансування.					
Тема 9. Менеджмент інвестицій. Інвестиційний менеджмент як процес управління всіма аспектами інвестиційної діяльності компанії. Мета інвестиційного менеджменту. Цілі інвестиційного менеджменту. Основні функції інвестиційного менеджменту.	Лекція, практичне заняття	[1-9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття Пройти тестування до теми	3 бали 3 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності. Організаційно-правові форми інвестиційної діяльності: види та особливості утворення. Фінансово-кредитні установи та їх роль в інвестиційній діяльності. Інвестиційні пайові та корпоративні фонди: особливості функціонування та утворення.	Лекція, практичне заняття	[1,3,4,7,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття Пройти тестування до теми	3 бали 3 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 11. Використання інвестицій. Інвестиційний потенціал. Дослідження інвестиційного потенціалу підприємства як елемента його виробничого й економічного потенціалу. Кругооборот інвестиційного потенціалу. Реальне джерело інвестицій. Інвестиційний попит: потенційний попит і конкретний попит. Інвестиційна пропозиція. Об'єкти інвестиційної діяльності. Фактори впливу на інвестиційний потенціал підприємства: конкуренція і планомірність; вартісна та натурально-речовинна форми; пріоритет приватного та загальнодержавного інтересів; відокремлення та інтеграція. Інвестиції в активи підприємства. Склад та структура активів підприємства. Показники оцінювання ефективності розташування інвестицій в	Лекція, практичне заняття	[1,3,4,5,7,8,9,13]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття Пройти тестування до теми	3 бали 3 бали	До наступного заняття за розкладом

активи підприємства.					
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бална – 100 балів протягом семестру;</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>				
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.				
Семінарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни				
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (33 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (28 балів); – оцінка за контрольну роботу (20 балів); – оцінка за самостійну роботу (19 балів). 				
7. Політика курсу					
<p>- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання</p>					

8. Рекомендована література

1. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент / Бланк І.О., Гуляєва Н. М.: Підручник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 398 с.
2. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб. / І. М. Боярко, Л. Л. Гриценко – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
3. Гриньова В.М. Інвестування: підручник / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. – К.: Знання, 2008. – 458 с.
4. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навчальний посібник [для студ. вищ. навн. закл.] / А. П. Дука. – К.: Каравела, 2012. – 432 с.
5. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навн. закл.] / Т. В. Майорова. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
6. Мальцева Ю.Н. Інвестиції. Конспект лекцій. [для студ. економіч. вузов и колледжів] / Ю.Н. Мальцева. – М.: ЕКСМО, 2008. – 160 с.
7. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. / І.П. Мойсеєнко – К.: Знання, 2006. – 490 с. 7. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом : посібник / А.А. Пересада. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.
8. Петухова О. М. Інвестування: навч. посіб. / О. М. Петухова. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 336 с.
9. Проектне фінансування: Підручник. Пересада А. А., Майорова Т. В. Ляхова О. О. – К.: КНЕУ, 2005 р. – 761 с.
10. Русин Р.С. Інвестиційні проекти: сутність та класифікація / Р.С.Русин // Економічний вісник університету, 2016, Вип. 31/1. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – С. 177-183.
11. Русин Р.С. Невизначеність та ризик як основні складові оцінки ефективності інвестиційного проекту // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. – Вип. XII. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 14-18.
12. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування: міжнародний аспект: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 272 с.
13. Щукін Б. М. Аналіз інвестиційних проектів: Конспект лекцій. – К.: МАУП, 2002. – 128 с. Допоміжна

Викладач

Русин Р.С.